

Početakom devedesetih godina 20. veka, nekoliko finskih opština počelo je da ulaže u sisteme grejanja na biomasu za opštinske zgrade, kao što su škole i domovi za starije osobe (<1MW). Istovremeno su poljoprivrednici pokrenuli novi oblik ruralnog preduzetništva, tzv. "preduzetništvo grejanja".

To znači da su potrošače snabdevali toplotom proizvedenom iz šumske biomase. Način rada je takav da je preduzetnik uglavnom odgovoran za grejanje opštinskih zgrada i snabdevanje biomasom.

Preduzetnik ili preduzeće za grejanje je samostalni preduzetnik, zadruga, kompanija sa ograničenom odgovornošću ili konzorcijum koji radi na održavanju toplane i prodaje toplotu. Preduzeće za grejanje obično deluje lokalno, a glavno gorivo je drvena biomasa. Gorivo potiče iz vlastitih šuma preduzetnika ili šuma lokalnih vlasnika ili šuma u vlasništvu drvoprerađivačke industrije. Preduzetnik za grejanje upravlja toplanom i zarađuje prihod na osnovu količine proizvedene toplote.

Opštine imaju glavnu ulogu u osnivanju preduzeća za grejanje, jer poseduju javne zgrade, kao što su škole i domovi za starije osobe, kojima je potrebno grejanje. Opštine mogu da kupe ove usluge od lokalnih preduzetnika. Na taj način novac koji se prethodno trošio na grejanje sad cirkuliše lokalno, promoviše se lokalna privreda i povećava iznos lokalno oporezivih prihoda. Prilikom izbora oblika preduzetništva grejanja, mora se voditi računa o veličini zgrade koja se zagrejava i potrebnim investicijama.

Najčešći koncept je onaj u kojem su 1-3 preduzetnika odgovorna za grejanje lokalnih objekata. U takvim slučajevima, kapacitet toplana je obično 50-500 kWth. Preduzetnici za grejanje su obično poljoprivrednici koji poseduju šume. U malim postrojenjima kojim upravljaju preduzetnici za grejanje glavno gorivo je obično drvena sečka. Većinom postrojenja u Finskoj upravlja jedan preduzetnik, a tipična proizvodnja kotla iznosi 75-370 kW.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

Postoje i konzorcijumi preduzetnika sa po 2-4 člana. Većina postrojenja su školske zgrade, a tipična proizvodnja kotla iznosi 60-300 kWh. U ovim postrojenjima, više od 50% drvnog goriva je proizvedeno iz vlastitih šuma, vlastitom opremom.

Samo u malom broju postrojenja grejanje organizuju kompanije sa ograničenom odgovornošću koje su investirale u opremu za nabavku drveta ili kotlovnice.

U zadrugama za grejanje način rada je takav da vlasnici šuma saraduju u nabavci i isporuci goriva u prostorije kupca. Članovi zadruge takođe zarađuju putem kamate koja se plaća na uloženi kapital i prihoda od ulaganja koje isplaćuje zadruga. Rješenje tipa zadruge je prikladno kada se radi o objektima za grejanje većim od jedne zgrade, na primjer okružnim toplanama.

Izvor: Preduzetništvo grejanja na bazi biomase u Finskoj—E. Alakangas, VTT.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

